

Nova generacija nacionalne e-infrastrukture - Projekt HR-ZOO

Marić, Ivan

Conference presentation / Izlaganje na skupu

Permanent link / Trajna poveznica: <https://urn.nsk.hr/urn:nbn:hr:102:615031>

Rights / Prava: [Attribution-NonCommercial-NoDerivatives 4.0 International](#) / [Imenovanje-Nekomercijalno-Bez prerada 4.0 međunarodna](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2024-05-07**

Repository / Repozitorij:

[Digital repository of the University Computing Centre \(SRCE\)](#)

Hrvatski znanstveni i obrazovni oblak

Nova generacija nacionalne e-infrastrukture Projekt HR-ZOO

NOG.HR Meetup

Ivan Marić, ravnatelj Srca
Zagreb, 10. studenog 2022.

Projekt je sufinancirala
Europska unija iz Europskog
fonda za regionalni razvoj.

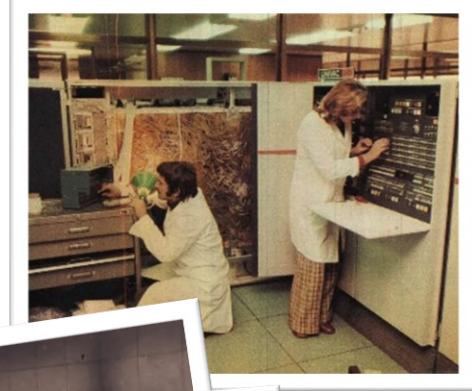
Sveučilište u Zagrebu
Sveučilišni računski centar

EARLY DAYS OF SRCE...20TH CENTURY

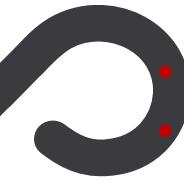
- **29 April 1971 SRCE Birthday**
- 1972 - First training courses for end-users at temporary UNIVAC 1106 System
- **1974 - UNIVAC 1100 - the biggest & fastest computer "in this part of Europe" - new building specially designed for SRCE - terminalska mreža**
- 1981 - SIZIF - System of Scientific Information of Croatia
- 1984 - Information System for Sarajevo'84 Olympic Games
- 1987 - First supercomputer in Srce (CONVEX)
- 1989 - First UNIX based production servers
- **1990 - BITNET connection**
- **1991 – CARNet (Croatian Academic and Research Network) project started**
- **1992 - First Internet connection**
- 1993 - Croatian Internet Top Level Domain - .hr
- **1995 - First ATM (155 Mbps) connection within academic network**

NOG.HR Meetup, 10. studenog 2022.

21ST CENTURY ...

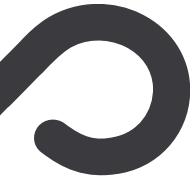
- 2000 - Croatian Internet eXchange (CIX)
- 2002 - GÉANT Point of Presence (PoP)
- 2002 – Gigabit CARNet (GiCA) project
- 2002 - HPC cluster Isabella established (part of EDG)
- 2002 - National grid project CRO-GRID started
- 2003 – StuDOM started – FTTH (new paradigm of broadband access) + eduroam (802.1X)
- 2005 - National grid infrastructure CRO NGI up & running
- 2006 - AAI@EduHr - national authentication and authorization infrastructure
- 2006 - Portal of Croatian scientific and professional journals
- 2007 - SRCE E-learning Centre established
- 2011 - SRCE Computing Cloud (VPS/VCL)
- 2015 - Dabar – national infrastructure of Digital Academic Archives and Repositories
- 2015 - edu4IT – New education program and certification of IT professionals
- 2017 - Croatian Research Information System (CroRIS) project started
- 2018 - Croatian Scientific and Educational Cloud (HR-ZOO) project started
- 2021 - Croatian Open Science Cloud Initiative (HR-OOZ)

Sveučilište u Zagrebu
Sveučilišni računski centar

NOG.HR Meetup, 10.

Hrvatski znanstveni i obrazovni oblak (HR-ZOO)

- **Nositelj projekta:** Srce
- **Oznaka projekta:** KK.01.1.1.08.0001
- **Vrijednost projekta:** 196.802.438,11 HRK
- **EU sufinanciranje:** 167.282.072,40 HRK
- **Razdoblje provedbe:** 1.7.2017. - 1.5.2023.
- **Web:** <https://www.srce.hr/hr-zoo>

Republika Hrvatska

Europska unija
Zajedno do fondova EU

Izgradnju nacionalne e-infrastrukture HR-ZOO sufinancirala je
Europska unija iz Europskog fonda za regionalni razvoj

Partneri:

srce

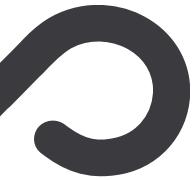

UNIRI

CARNET

Modernom znanstveniku, istraživaču, nastavniku trebaju:

... fleksibilno okruženje za suradnju ...

... mogućnost prijenosa, pohrane i obrade velikih količina podataka ...

... podrška pri uporabi naprednih informacijskih tehnologija.

hr-zoo

Hrvatski znanstveni i obrazovni oblak

je
zajednička
nacionalna
infrastruktura za
modernu znanost i
obrazovanje

NOG.HR Meetup, 10. studenog 2022.

Rezultati projekta

Nacionalna e-infrastruktura HR-ZOO

- **Moderni podatkovni centri HR-ZOO**
  - adekvatni prostori za smještaj računalnih i spremišnih resursa
  - uvjeti za razvoj lokalne IRI infrastrukture na sveučilištima u Osijeku, Rijeci, Splitu i Zagrebu
- **Mrežna povezanost podatkovnih centara**
  - nova okosnica mreže CARNET
- **Napredni IKT resursi**
  - resursi za računarstvo visokih performansi (HPC)
  - resursi za računalstvo s velikom propusnošću (HTC)
  - resursi za visoko skalabilno računalstvo (HSC)
  - spremišni prostor za pohranu velikih kolekcija podataka (storage)
- **Specijalizirani timovi i podrška**
  - e-znanstvenici: specijalizirana podrška korisničkim zajednicama i znanstvenicima
  - devops: održavanje i daljnji razvoj e-infrastrukture
  - programska podrška (alati za suradnju i znanstveni softver).

NOG.HR Meetup, 10. studenog 2022.

Podatkovni centri

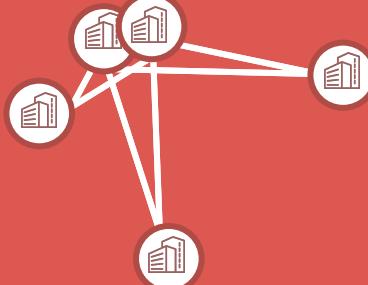

Adaptacijom postojećih prostora te ugradnjom brojnih tehničkih sustava postignuta je prenamjena u moderne podatkovne centre

SJEDIŠTA HR-ZOO	HR-ZOO OS	HR-ZOO ST	HR-ZOO RI	HR-ZOO ZG1	HR-ZOO ZG2
Bruto površina (m²)	411	379	213	359	1.317
Broj instaliranih IKT ormara	10	10	10	61/31+30	32
Instalirana snaga DC-a (kW)	125	125	125	350	1.100
Snaga instaliranog DA (kVA)	220	220	220	2x400	1.250
Snaga instaliranog UPS (kVA)	100	100	100	2x160	750
Rashladna snaga (kW)	100	100	70	2x100	500

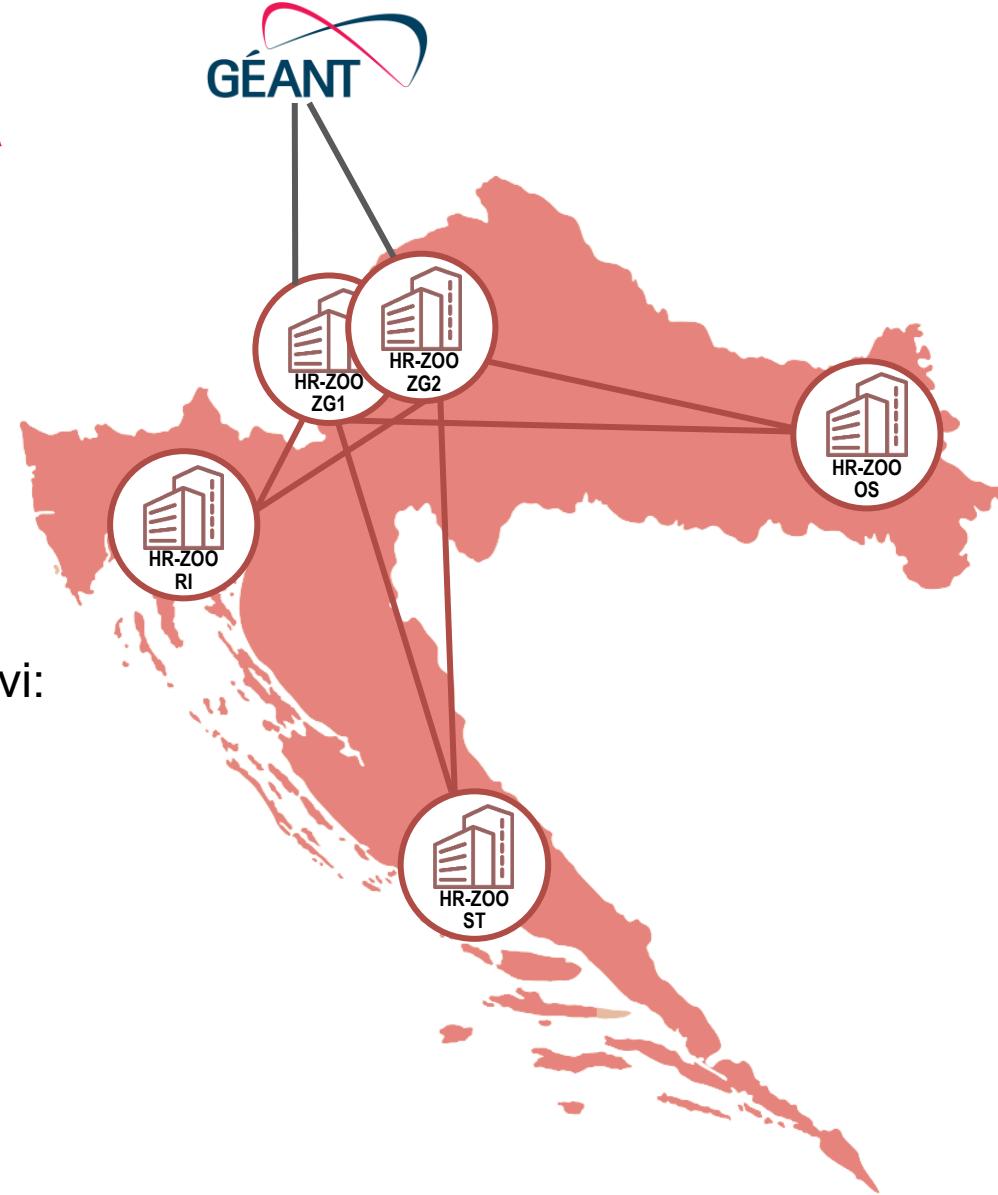

Mreža podatkovnih centara

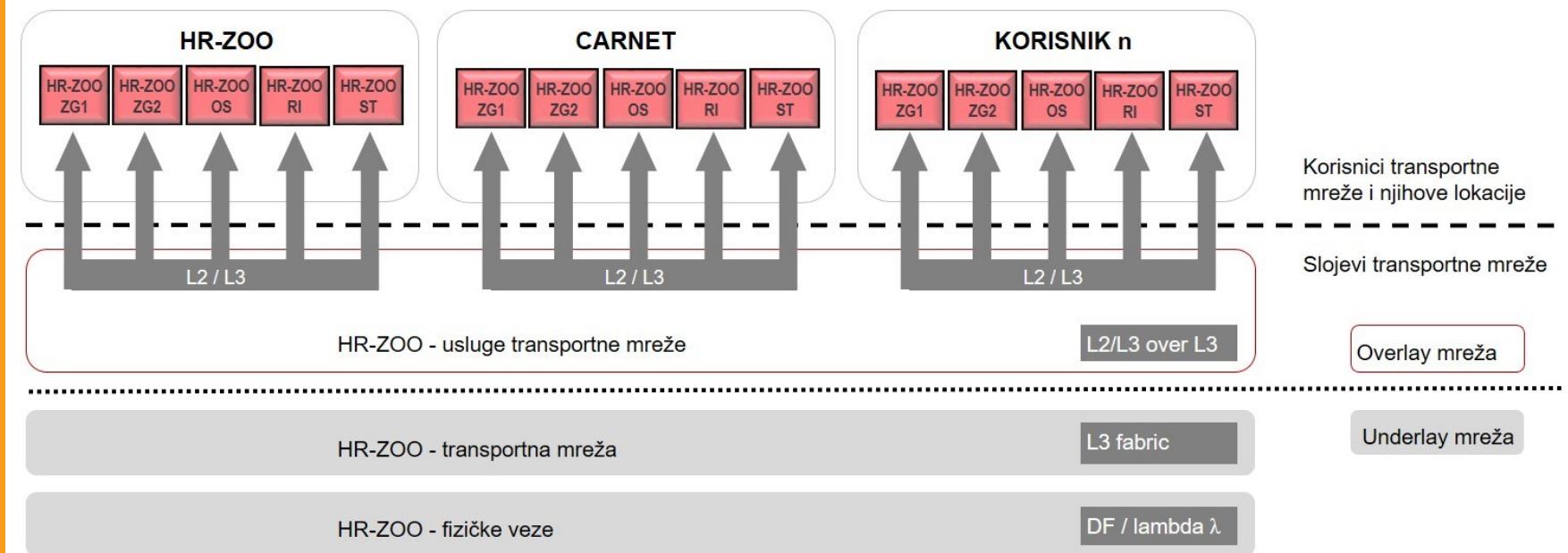
Mreža 5 podatkovnih centara povezanih širokopojasnom mrežom prijenosnih kapaciteta 100 Gbit/s

- Sveučilišni gradovi:
- Osijek
- Rijeka
- Split
- Zagreb

Mrežna komponenta HR-ZOO

Mrežnu i servisnu povezanost podatkovnih centara osigurava fizička transportna mreža (underlay mreža) iznad koje je izgrađena logička mreža (overlay mreža) koja zadovoljava sve potrebe različitih korisnika i servisa (multi tenancy).

NOG.HR Meetup, 10. studenog 2022.

Mrežna komponenta HR-ZOO

- elektronički komunikacijski kapaciteti (EKK) od 100 Gbit/s
- elektroničke komunikacijske veze po principu „dark fiber“

EKV usluga (elektronički komunikacijski vod)

- povezivanje HR ZOO sjedišta unutar istog grada (MAN)
- povezivanje se ostvaruje preko neosvijetljenih svjetlovodnih vlakna
- dužina trase je do 10km

EKK usluga (elektronički komunikacijski kapacitet)

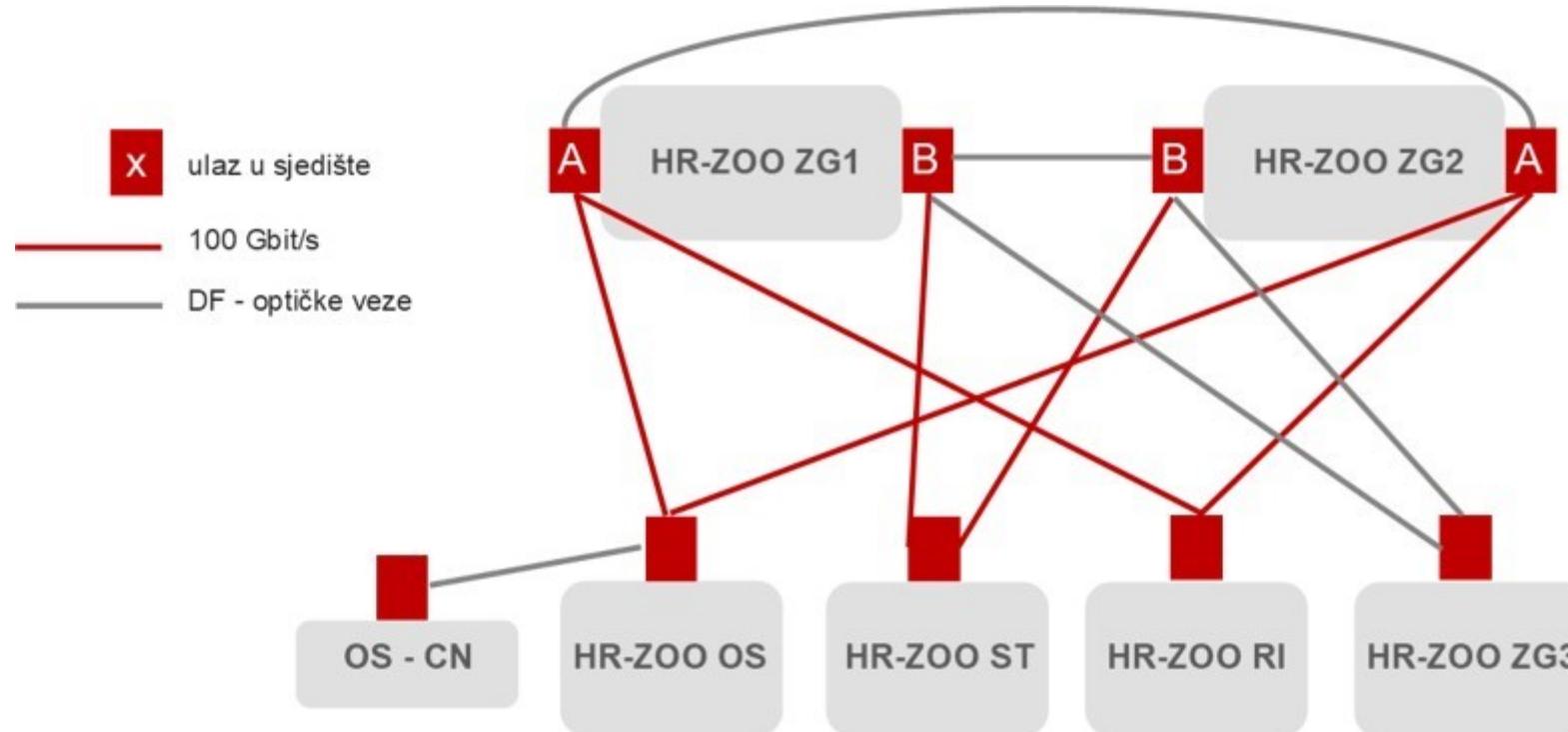
- povezuju HR ZOO sjedišta između gradova (WAN)
- osigurava prijenos podataka (kapaciteta) 100 Gbit/s putem prijenosnih sustava Izvršitelja usluge
- latencija ≤ 5 ms

EKV/EKK usluge su redundantne

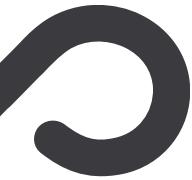
- SLA $> 99,98\%$

HR-ZOO transportna mreža

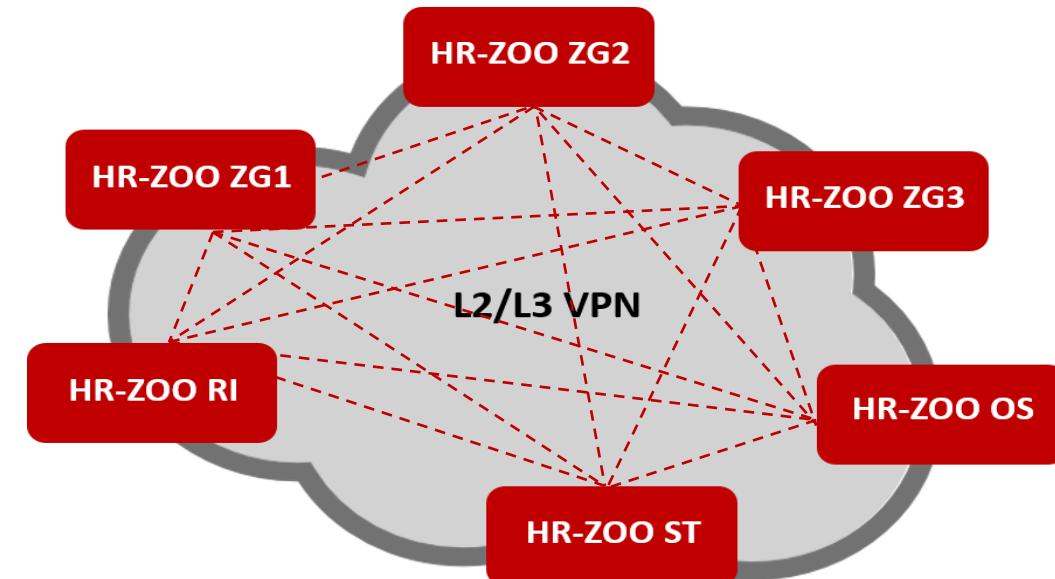
NOG.HR Meetup, 10. studenog 2022.

HR-ZOO transportna mreža

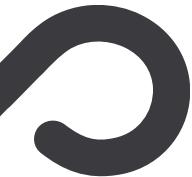
Osnovne funkcionalnosti:

- A/A pristup na pristupnom dijelu mreže
- izolacija prometa između pojedinih korisnika
- neovisnost korisničkih VLAN ova
- mogućnost kreiranja L2VPN i L3VPN tunela
  - podržava velik broj L2VPN/L3VPN
  - wire speed tunela
  - full mesh tunela
- podržava velik broj MAC zapisa
- podržava velik broj routing zapisa

logička mreža (overlay)

Katalog usluga

**Virtualni
podatkovni
centri**

**Pohranjivanje
podataka**

Hrvatski znanstveni
i obrazovni oblak

**Znanstveni
softver**

**Računarstvo
visokih
performansi**

**Elastično
računanje**

**Specijalizirana
podrška
znanstvenicima**

**Udomljavanje
IKT opreme**

NOG.HR Meetup, 10. studenog 2022.

Računanje

Računarstvo visokih performansi

- 1,1 PFLOPS (double precision)
- 100 Gbit/s mrežna povezanost radnih čvorova
- 0,5 PB spremišnog prostora visokih performansi

- 11.000 procesorskih jezgri
- 16 grafičkih procesora
- 3 PB spremišnog prostora visokih performansi

Elastično računanje

Virtualni podatkovni centri

- 1.800 redundantnih virtualnih poslužitelja u režimu visoke dostupnosti

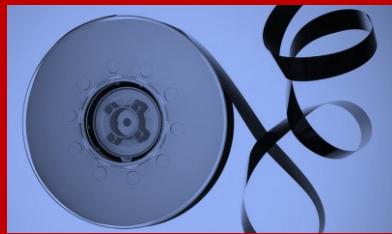
... skup značajnih računalnih resursa za napredno računanje, ali i svakodnevne potrebe ...

Pohranjivanje

Pohranjivanje podataka

Jedinstveno
datotečno i
objektno
spremište

Sustav za
sigurnosnu
pohranu i
arhiviranje

Podatkovna
spremišta:

- 10 PB spremišnog prostora na diskovnim resursima
- 3 PB spremišnog prostora na tračnim resursima

hr-zoo

Hrvatski znanstveni i obrazovni oblak

... spremišni resursi
za pouzdanu
pohranu velikih
količina
podataka i druge
digitalne
imovine ...

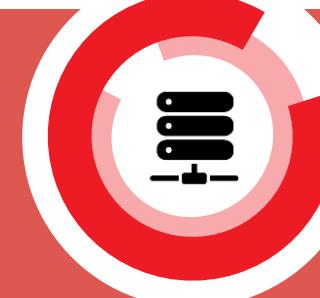
Podrška

Znanstveni softver

Specijalizirana
podrška
znanstvenicima

Udomljavanje IKT
opreme

hr-zos

Hrvatski znanstveni i obrazovni oblak

... tim stručnjaka
koji
će osigurati
naprednu podršku
istraživačima i
nastavnicima u
primjeni IKT.

Europska unija
"Zajedno do fondova EU"

EUROPSKI STRUKTURNI
I INVESTICIJSKI FONDOVI

Operativni program
KONKURENTNOST
I KOHEZIJA

srce

Sveučilište u Zagrebu
Sveučilišni računski centar

NOG.HR Meetup, 10. studenog 2022.

**AKO SE STRATEŠKI I DOBRO
PLANIRA I POVEZUJE S OBRAZOVNIM
I ISTRAŽIVAČKIM CILJEVIMA,
E-INFRASTRUKTURA NIJE TROŠAK
NEGO RJEŠENJE!**

NOG.HR Meetup, 10. studenog 2022.

Projekt HR-ZOO

Ivan Marić, ravnatelj Srca

<https://www.srce.unizg.hr/hr-zoo/>

hr-zoo@srce.hr

www.srce.unizg.hr/hr-zoo

Ovo djelo je dano na korištenje pod licencom Creative Commons *Imenovanje-Nekomercijalno-Bez prerada* 4.0 međunarodna.

creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/4.0/deed.hr

Srce politikom otvorenog pristupa široj javnosti osigurava dostupnost i korištenje svih rezultata rada Srca, a prvenstveno obrazovnih i stručnih informacija i sadržaja nastalih djelovanjem i radom Srca.

www.srce.unizg.hr/otvoreni-pristup

Projekt je sufinancirala
Europska unija iz Europskog
fonda za regionalni razvoj.

